

ОСНОВИ ДІЛОВОГО АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ ДЛЯ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЕКОНОМІКИ

У роботі розглядається функціональне призначення ділової кореспонденції. В певних ситуаціях ділового спілкування фахівець повинен слухати і розуміти ділове мовлення. До таких ситуацій можна віднести участь вітчизняних спеціалістів у переговорах із представниками іноземних фірм, участь у торгах на біржі, укладання договорів, контрактів, угод. Це і створює переконливу мотивацію для вивчення іноземної ділової мови майбутніми економістами.

Значний ріст і розвиток міжнародних зв'язків за останні роки, коли все більша кількість українських компаній і фірм виходять на міжнародний ринок, призвели до необхідності підготовки фахівців економічних спеціальностей, які володіють діловою англійською мовою, здатні вступати в комунікацію, здійснювати співробітництво із зарубіжними партнерами. Це передбачає розвиток умінь і навичок всіх видів мовленнєвої діяльності.

Будь-яка форма ділового спілкування передбачає постійний обмін інформацією. Оскільки англійська мова є загальноприйнятою мовою ділового спілкування, особливу увагу звертає на себе складання листа англійською мовою, в якому необхідно дотримуватися певних традицій та написання, які існують у Великобританії та США. Ділова переписка є одним із засобів обміну інформацією, важливим елементом зовнішньоекономічної діяльності. Від ділового листа багато в чому залежить пошук потенційних партнерів, можливість встановлення чітких ділових контактів, пошук нових ринків збуту продукції і надання послуг. У країнах з розвинутою ринковою економікою діловий лист є невід'ємною частиною соціально-економічних відносин.

Функціональне призначення ділової кореспонденції полягає в досягненні певної домовленості між двома і більше сторонами (організаціями, окремими особами). Написання ділового листа вимагає особливої майстерності від його укладача, яке засноване перш, за все, на глибокому знанні мови, стилістики.

Можна виділити 7 типів ділових листів: лист-прохання; лист-запит про інформацію; лист-рекомендація; лист-запрошення; лист-замовлення білетів для подорожей; лист-замовлення місць у готелі; рекламні листи.

Цим листам властиве широке використання стереотипних виразів. Оволодіння цими виразами дозволить безпомилково написати практично будь-який лист. Студенти-економісти повинні вміти самостійно складати конкретні ділові листи, спираючись на отримані знання і сформовані навички. Тут характерні вправи такого типу: "Write a letter of recommendation for your colleague, who is a very qualified, pleasant and intelligent person"; "You received an invitation to participate in conference on ... but cannot accept it. Thank the Organizing Committee for the invitation".

В останні роки широко використовуються сучасні засоби комунікації, такі як факс та електронна пошта. Велике поширення цього способу обміну інформації можна пояснити його зручністю та швидкістю. Тому, працюючи над складанням телексів, треба звернути увагу студентів на форму висловлювання, яка повинна бути стислою.

До ситуацій ділового спілкування належать також презентація та переговори. Основна мета - це переконання партнера, вирішення проблеми, що представляє спільний інтерес. Тому до початку переговорів та презентацій необхідно насамперед визначити мету і зміст розмови. При усному спілкуванні спеціаліст з економіки повинен слухати і розуміти свого партнера. В діловому мовленні, що стосується ситуацій спілкування, використовуються переважно дієслова, які допомагають сформулювати і уявити конкретну картину. Комуніканти використовують короткі речення, що полегшують розуміння. Паузи в мовленні виконують психологічні функції. Вони посилюють увагу, підкреслюють те, що було висловлено.

Необхідно відмітити, що ділова мова розглядається як мова для спеціальних цілей. Вона має важливі релевантні елементи для різних ситуацій ділового спілкування. Інформація, що поступає, повинна бути зрозумілою, повинна економити час, а тому має бути лаконічною, ясною та логічною.

Думки повинні бути оформлені словами, що показують логіку процесу (that swifts me fine, to establish a business, to close down a business, to form a company, to register a company).

Слід зазначити, що термінологія, яка живається в діловій мові, не така точна і стала, як термінологія наукового стилю. Ділова мова більш пов'язана з повсякденною побутовою тематикою (I have a room reserved, I'd (would) rather have, anything else, have you decided yet).

У традиційних видах ділової комунікації (публічні виступи, інтерв'ю та інші) в умовах поширення ділових контактів із зарубіжними країнами необхідно реалізувати комунікативні стратегії ділових партнерів, які потребують уміння самопрезентації, презентації, проведення прес-конференції.

Формою ділової комунікації є спілкування по телефону. Мова, що використовується у розмові по телефону, повинна бути офіційною. Багато слів та словосполучень вживається тільки при спілкуванні по телефону (can I help you; I'd like to speak to Mr Brown, please; wait a minute, please; this is Mr White speaking; to accept smb's proposal; as far as I know, remember me Mr. Petrov). Спілкуючись по телефону, потрібно чітко, точно викладати думки і пояснювати незрозумілу інформацію, добре орієнтуватись у темі, яка обговорюється, тому що немає можливості звернутися до джерел інформації (графіків, схем, інструкцій), які можуть використовуватися при спілкуванні по телефону.

До безпосередньої ділової комунікації можна віднести збори, бесіди, переговори, торги, презентації. В ситуаціях безпосереднього ділового спілкування, як правило, функціонує діалогічне та монологічне мовлення. Таким чином, спеціалісти-економісти беруть участь у діалогічному спілкуванні на зборах, ділових бесідах, переговорах, презентаціях, прес-конференціях, при укладанні договорів, контрактів, а в монологічному - на конференціях, семінарах, публічних виступах.

До ситуацій ділового спілкування відноситься також подання інформації. При поданні інформації важливими аспектами є тема, яка буде повідомлена, та спосіб її повідомлення. Це може бути повідомлення інформації по телефону, бесіда та доповіді, інформація під час проведення зборів, а також передача інформації по факсах. Подання інформації може бути пов'язане із структурою компанії та описом товару, термінами поставки товару, різницею та подібністю між товаром конкурентних компаній.

Отже, в процесі навчання студентів-економістів необхідно визначити типові ситуації ділового спілкування у сфері діяльності економістів і передусім сформулювати практичні вміння і навички розуміння ділового мовлення. Практичний курс ділової англійської мови сприятиме розвитку професійних якостей майбутніх економістів, стане запорукою вільного самовираження особистості в науковій та офіційно-діловій сферах спілкування, важливим етапом процесу формування професійності, яка є складовою частиною конкурентноздатності сучасного економіста.

Література

1. Миролубов А.А. Общая методика обучения иностранным языкам / А.А. Миролубов, И.В. Рахманова. – М.: Просвещение, 1967.
2. Китайгородская Г.А. Методические основы интенсивного обучения иностранным языкам. – М.: Изво МГУ, 1986.
3. Очерки методики обучения устной речи на иностранных языках / Под ред. Буквиндера. – К.: Вища школа, 1980.

А.М. МАНЗІЙ

Хмельницький національний університет

ЕМОСЕМІЗМИ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ СПІЛКУВАННІ (НА ПРИКЛАДІ НЕЦЕНЗУРНОЇ ЛЕКСИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)

У роботі розглядається емоційно забарвлена лексика, що використовується носіями мови під час комунікації у критичних ситуаціях, різних емоційних станах людини. Також приділяється увага тому, чому певна лексика входить до нормативного вокабуляру, інша ж лишається нецензурною – табу. Досліджується сам процес можливого переходу розмовної лексики до розряду літературної, нормативної лексики.

Сучасний етап суспільного розвитку характеризується трансформацією соціальної, економічної, політичної, культурно-освітньої та інших сфер життєдіяльності. Нашому сьогоденню властиве загострення багатьох суперечностей, що вносить у життя певну напруженість та викликає появу негативних емоцій у людській комунікації. Зростання напруженості в суспільстві, невизначеність моральних норм щодо нових умов призводить до підвищення агресивності людей, що, в свою чергу, проявляється на вербальному рівні і перш за все у повсякденній мові.

Повсякденна мова є найдавнішою і основною формою існування мови. В дописемну епоху вона була панівною, хоча і не єдиною (фольклор, культи, обряди). Незважаючи на постійне оновлення розмовної мови,